

1000 hadith

سه

فهرموده‌ی سه‌حیح

بۆ له‌به‌رکردن

ئاماده‌کردنی / مکتبه الامام الوادعی

وه‌رگێر / زریان سه‌رچناری

مائة حدیث

للحفظ مما ورد في

الصحيحين

دار الخصال

مکتبه الامام الوادعی

مصنعا

سه د فہرمودہی سہ حیج

بؤ

لہ بہ رکردن

(مائة حديث للحفظ مما ورد في الصحيحين)

نامادہ کردنی / مکتبۃ الامام الوادعی

وہرگیپر / زریان سہرچناری

پیداچونہ وہی / ماموستا عطاء الأثري

إخلاص النية لله ﷻ

پاکردنه‌وی نیه‌ت بو خوا

۱- عَنْ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ: إِنَّمَا الْأَعْمَالُ بِالنِّيَّاتِ، وَإِنَّمَا لِكُلِّ امْرِئٍ مَا نَوَى، فَمَنْ كَانَتْ هِجْرَتُهُ إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ فَهَجْرَتُهُ إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ، وَمَنْ كَانَتْ هِجْرَتُهُ لِدُنْيَا يُصِيبُهَا، أَوْ امْرَأَةٍ يَنْكِحُهَا فَهَجْرَتُهُ إِلَى مَا هَاجَرَ إِلَيْهِ. "مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ"

واته: عومهری کوری خه‌تاب ﷺ ده‌فهرمویت: گویم له پیغه‌مبه‌ری‌خوا بوو ﷺ ده‌یفهرموو: به‌پاستی پاداشتی کرده‌وه‌کان به‌گویره‌ی نیه‌تی ناودله، بویه هموو که‌سیک به‌گویره‌ی نیه‌تی ناودلی پاداشت وهرده‌گریت، هرکه‌سیک کۆچکردنه‌که‌ی (له شاری مه‌ککه‌وه بو شاری مه‌دینه) له‌به‌ر خواو پیغه‌مبه‌ری‌خوا بی‌ت‌ئ‌وا کۆچکردنه‌که‌ی له‌به‌ر خواو پیغه‌مبه‌ری‌خوایه و (پاداشته‌که‌ی به‌گویره‌ی ئ‌وه وهرده‌گریت) وه هر که‌سیک کۆچکردنه‌که‌ی بو به‌ده‌سته‌ینانی مالی دنیا‌بی‌ت، ئ‌وا به‌ده‌ستی ده‌هیه‌نی‌ت و (پاداشت وهرناگریت له‌سه‌ری) یان بو ئ‌وه کۆچ بکات (بو شاری مه‌دینه) که له‌وی ئ‌افره‌تیک ماره‌بکات (به‌هه‌مان شیوه پاداشت وهرناگریت له‌سه‌ری) که‌واته هرکه‌سه‌و کۆچکردنه‌که‌ی بو ئ‌وه‌یه که خوی مه‌به‌ستی‌تی. (پاداشته‌که‌شی هر به‌گویره‌ی مه‌به‌سته‌که‌ی خویه‌تی).

احذر الشرك بالله ﷻ

ناگاداربه نه‌که‌ویته شیرکه‌وه

۲- عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ: « قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: أَنَا أَعْنَى الشُّرَكَاءِ عَنِ الشِّرْكِ، مَنْ عَمِلَ عَمَلًا أَشْرَكَ فِيهِ مَعِيَ غَيْرِي تَرَكْتُهُ وَشِرْكَهُ ». رَوَاهُ مُسْلِمٌ

واته: پیغه‌مبه‌ری‌خوا ﷺ فه‌رمویه‌تی: خوی‌گه‌وره ﷺ ده‌فهرمویت: من له هموو شه‌ریکه‌کان بی‌ پی‌ویست ترم له شه‌ریک، بویه هرکه‌سیک کاریک (بو من) ئ‌ه‌نجام‌دات و به‌شی شه‌ریکی‌کیشی تی بکات ئ‌وا من واز دینم له خوی و شیرکه‌که‌شی.

راقب قلبك وأخلص عملك

چاودی‌ری دلت بکه و کرده‌وه‌کانت پاکبکه‌روه

۳- عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: « إِنَّ اللَّهَ لَا يَنْظُرُ إِلَى أَجْسَامِكُمْ وَلَا إِلَى صُورِكُمْ وَلَكِنْ يَنْظُرُ إِلَى قُلُوبِكُمْ وَأَعْمَالِكُمْ ». رَوَاهُ مُسْلِمٌ

واته: پیغه‌مبه‌ری‌خوا ﷺ فه‌رمویه‌تی: به‌پاستی خوی‌گه‌وره (بو هه‌سه‌نگاندنتان) ته‌ماشای شیوه و شکلتان ناکات، هه‌روه‌ها ته‌ماشای له‌شولاریشتان ناکات، به‌لکو ته‌ماشای دل و کرده‌وه‌کانتان ده‌کات.

به رده و امبون له سه ر توبه كردن

۴- عَنْ الْأَعْرَبِ بْنِ يَسَارِ الْمَرْزِيِّ رضي الله عنه قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صلى الله عليه وآله - « يَا أَيُّهَا النَّاسُ تُوبُوا إِلَى اللَّهِ وَاسْتَغْفِرُوهُ، فَإِنِّي أَتُوبُ فِي الْيَوْمِ مِائَةَ مَرَّةٍ ». رَوَاهُ مُسْلِمٌ

واته: پیغه مبهری خوا صلى الله عليه وآله فرمویه تی: ئه ی خه لکینه ته و به بکه ن و بگه ریئه وه بؤلای خوی گه وره، من خوم له پوژیکدا "سه د" جار ته و به ده که م.

باب التوبة مفتوح

دهرگای ته و به كردن کراو هیه

۵- عَنْ أَبِي مُوسَى الْأَشْعَرِيِّ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ - صلى الله عليه وآله - قَالَ « إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يَبْسُطُ يَدَهُ بِاللَّيْلِ لِيَتُوبَ مُسِيءُ النَّهَارِ، وَيَبْسُطُ يَدَهُ بِالنَّهَارِ لِيَتُوبَ مُسِيءُ اللَّيْلِ حَتَّى تَطْلُعَ الشَّمْسُ مِنْ مَغْرِبِهَا ». رَوَاهُ مُسْلِمٌ

واته: پیغه مبهری خوا صلى الله عليه وآله فرمویه تی: خوی گه وره به شه ودا دهستی و الاده کات بؤ ئه وه ی له و خراپه کارانه خو شبیت که له پوژدا خراپه یان کردوه، وه به پوژیشدا دهستی و الاده کات بؤ ئه وه ی له و خراپه کارانه خو شبیت که له شه ودا خراپه یان نه جامداوه (به م شیوه لیخو شبون به رده و امه) تا کو ئه و پوژهی خور له خورئاواوه هه ل دیت. (واتا تا کو پوژی قیامت).

من فضائل الاعمال

هه ندیک له کرده و ه چا کان

۶- عَنْ أَبِي مَالِكٍ الْحَارِثِ بْنِ عَاصِمِ الْأَشْعَرِيِّ رضي الله عنه قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صلى الله عليه وآله - « الطُّهُورُ شَطْرُ الْإِيمَانِ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ تَمْلَأُ الْمِيزَانَ، وَسُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ تَمْلَأَانِ - أَوْ تَمْلَأُ - مَا بَيْنَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ، وَالصَّلَاةُ نُورٌ، وَالصَّدَقَةُ بُرْهَانٌ، وَالصَّبْرُ ضِيَاءٌ، وَالْقُرْآنُ حُجَّةٌ لَكَ أَوْ عَلَيْكَ، كُلُّ النَّاسِ يَغْدُو فَبَائِعٌ نَفْسَهُ فَمَعْتَمُهَا أَوْ مَوْبِقُهَا ». رَوَاهُ مُسْلِمٌ (مُوبِقٌ: الْمَهْلِكُ: له ناو به ر)

واته: پیغه مبهری خوا صلى الله عليه وآله فرمویه تی: پا کو خاوی پی به شیکه له ئیمان وه گوتنی " الحمد لله " تایی ته رازوی باشه پرده کات، وه " سُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ " نیوانی ئه رز و ئاسمان پر ده که ن، نو یژ پونا کیه، مال به خشین به لگه یه (له سه ر پاستیتی ئیمان) ئارامگرتن پو شناییه، قورئانیش به لگه یه به دهسته وه یان ده بیته به لگه به سه رته وه، هه مو که س به یانیا ن که له مال ده چیته ده ر (وه ک ئه وه وایه) نه فسی بفروشیت، جا یان (نه فسی خوی ده فرو شیت به خوی) ئازادی ده کات یان نه فسی خوی (ده فرو شیت به شه یان) له ناوی ده بات.

إصبر على الاذى

نارامبگره له سه ر نار ه حه تی

۷- عَنْ أَبِي سَعِيدٍ وَ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنهما عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وآله قَالَ: مَا يُصِيبُ الْمُسْلِمَ مِنْ نَصَبٍ، وَلَا وَصَبٍ، وَلَا هَمٍّ، وَلَا حَزْنٍ، وَلَا أَدَى، وَلَا غَمٍّ، حَتَّى الشُّوْكَهُ يُشَاكُهَا إِلَّا كَفَرَ اللَّهُ بِهَا مِنْ حَطَايَاهُ. مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ (النَّصَبُ: التَّعْبُ: هِيَ لَكَ، الْوَصَبُ: الْأَمُّ وَالسَّقْمُ الدَّائِمُ: نَازَرُ وَ نَهْ خَوْشَى دَرِيْزْخَايَه ن).

واته: پیغه مبهری خوا صلى الله عليه وآله فه رمویه تی: هر بی تاقه تی و ماندوییه ک وه نه خۆشی و خه فه ت و نازار و غه میك كه توشی موسلمان ده بیّت، ته نانه ت نه گهر در کیکی تیّه لچه قی، نه وا به هویانه وه خوی گه وره له تاوانه کانی ده سپرته وه.

لا تغضب

توره مه به

۸- عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وآله قَالَ: «لَيْسَ الشَّدِيدُ بِالصُّرْعَةِ، إِنَّمَا الشَّدِيدُ الَّذِي يَمْلِكُ نَفْسَهُ عِنْدَ الْعَضَبِ.» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ

واته: پیغه مبهری خوا صلى الله عليه وآله فه رمویه تی: به هیز نه وکسه نییه که له زورانبازیدا به توانایه و (به سه ر خه لکدا سه رده که ویّت) له راستیدا به هیز نه وکسه یه (به سه ر نه فسی خویدا زال ده بیّت) و کاتی توره بون دان به خویدا ده گریّت.

إلزم الصدق

به رده وامبه له سه ر راستگویی

۹- عَنْ إِبْنِ مَسْعُودٍ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وآله قَالَ: «إِنَّ الصِّدْقَ يَهْدِي إِلَى الْبِرِّ، وَإِنَّ الْبِرَّ يَهْدِي إِلَى الْجَنَّةِ، وَإِنَّ الرَّجُلَ لَيَصْدُقُ حَتَّى يُكْتَبَ عِنْدَ اللَّهِ صِدْقًا. وَإِنَّ الْكَذِبَ يَهْدِي إِلَى فُجُورٍ وَإِنَّ الْفُجُورَ يَهْدِي إِلَى النَّارِ، وَإِنَّ الرَّجُلَ لَيَكْذِبُ حَتَّى يُكْتَبَ عِنْدَ اللَّهِ كَذَابًا.» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ

واته پیغه مبهری خوا صلى الله عليه وآله فه رمویه تی: راستگویی پینمایکاره بو چاکه کاری، وه چاکه کاریش پینمایکاره بو چونه به هه شت، که سی واهیه هه میشه راست ده لیّت تا کو لای خوا به راستگو ناونوس ده کریّت، وه درو پینمایکاره بو خراپه کاری وه خراپه کاریش پینمایکاره بو چونه دوزه خ که سی واهیه به رده وام دروده کات تا کو لای خوا به دروژن ناونوس ده کریّت.

لا تضيع النعم

نیعمه ته کان له دست مه ده

۱۰- عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رضي الله عنه قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلی الله علیه و آله و سلم: نِعْمَتَانِ مَعْبُودٌ فِيهِمَا كَثِيرٌ مِنَ النَّاسِ: الصِّحَّةُ وَالْفِرَاعُ. رَوَاهُ
الْبُخَارِيُّ

واته: دوو نیعمه ت هه ن زۆر بهی خه لك تیا یاندا دۆراون (به گویره ی پیویست سویدیان لی نابینن و بی ناگان لیان) که بریتین له: له ش ساغی و دست به تالی.

الاجتهاد في الطاعة

کۆشکردن له گویره یه ئی خوی گه وره دا

۱۱- عَنْ ثَوْبَانَ مَوْلَى رَسُولِ اللَّهِ صلی الله علیه و آله و سلم - رضي الله عنه - قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلی الله علیه و آله و سلم يَقُولُ: «عَلَيْكَ بِكَثْرَةِ السُّجُودِ، فَإِنَّكَ لَنْ تَسْجُدَ لِلَّهِ سَجْدَةً إِلَّا رَفَعَكَ اللَّهُ بِهَا دَرَجَةً، وَحَطَّ عَنْكَ بِهَا خَطِيئَةٌ.» رَوَاهُ مُسْلِمٌ

واته: گویم له پیغه مبهری خوا بوو صلی الله علیه و آله و سلم ده یفه رموو: زۆر سوژده به ره بو خوا، چونکه تو سوژده یه ک نابهیت بو خوا مه گه ر خوی گه وره پله یه ک به رزت ده کاته وه و هه له یه کیشت ده سپرته وه.

الاعمال بالخواتيم

کرده وه کان به گویره ی کۆتاییه کانیه

۱۲- عَنْ جَابِرِ رضي الله عنه قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلی الله علیه و آله و سلم - رضي الله عنه - «يُبْعَثُ كُلُّ عَبْدٍ عَلَى مَا مَاتَ عَلَيْهِ.» رَوَاهُ مُسْلِمٌ
واته: پیغه مبهری خوا صلی الله علیه و آله و سلم فه رمویه تی: هه موو به نده یه ک له سه ر کۆتاییه مین کرده وه ی زیندو ده کرپته وه که له سه ری مردوو ه.

لَا تَحْقِرَنَّ مِنَ الْمَعْرُوفِ شَيْئًا

هیچ چاکه یه ک به که م سه یر مه که ن

۱۳- عَنْ أَبِي ذَرٍّ رضي الله عنه قَالَ: قَالَ لِي النَّبِيُّ صلی الله علیه و آله و سلم - رضي الله عنه - «لَا تَحْقِرَنَّ مِنَ الْمَعْرُوفِ شَيْئًا، وَلَوْ أَنْ تَلْقَى أَخَاكَ بِوَجْهِ طَلْقٍ.»
رَوَاهُ مُسْلِمٌ

واته: پیغه مبهری خوا صلی الله علیه و آله و سلم فه رمویه تی: هیچ کرده وه یه کی چاک به که م ته ماشه مه که ن و(پیتان و ابیت پاداشتی که مه) نه گه ر ته ماشا کردنی برا موسلماننه که شت بیت به پرویه کی خوشه وه.

اسْتَعِينِ بِاللَّهِ وَجَلَّ جَلَالُهُ

پشت به خوا ببهسته

۱۴- عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلی اللہ علیہ والہ وسلم - « الْمُؤْمِنُ الْقَوِيُّ خَيْرٌ وَأَحَبُّ إِلَى اللَّهِ مِنَ الْمُؤْمِنِ الضَّعِيفِ وَفِي كُلِّ خَيْرٍ، اِحْرَصْ عَلَى مَا يَنْفَعُكَ، وَاسْتَعِزْ بِاللَّهِ وَلَا تَعْجِزْ وَإِنْ أَصَابَكَ شَيْءٌ فَلَا تَقُلْ لَوْ أَنِّي فَعَلْتُ كَذَا وَكَذَا. وَلَكِنْ قُلْ قَدَرُ اللَّهِ وَمَا شَاءَ فَعَلَ، فَإِنَّ لَوْ تَفْتَحُ عَمَلُ الشَّيْطَانِ ». رَوَاهُ مُسْلِمٌ

واته: پیغمبر خوار صلی اللہ علیہ والہ وسلم فرموده‌تی: نیماندری به‌هیز و (خوارگر) باشته له نیماندری لاواز هرچنده هردوکیان هر چاکه‌یان تی‌دایه (جا بو ئه‌وهی بییت به یه‌کیک له نیمانداره به هیزه‌کان) سوربه له‌سهر ئه‌و شته‌ی سوت پی‌ده‌گه‌یه‌نیت ته‌نھا پشت به‌خوا ببهسته و ده‌سته‌وسان مه‌به، ئه‌گهر شتیکی ناخوشت هاته ری (مه‌که‌وره گله‌یی) و مه‌لی ئه‌گهر وام بکردایه او وا ده‌بوو، به‌لکو بلی: " قَدَرُ اللَّهِ وَمَا شَاءَ فَعَلَ " ئه‌وه‌ی به‌سهرم هات قه‌ده‌ری خوا بوو هرچی ویستی لی‌بییت ده‌یکات، چونکه وشه‌ی (ئه‌گهر) واتا (ئه‌گهر وام نه‌کردایه وا نه‌ده‌بوو) ده‌رگا بو شه‌یتان ده‌کاته‌وه (که بجیته دالعه‌ی مرؤف و له بری هه‌ولدان دابنیشیت و ههر سه‌رزه‌نشتی خو‌ی یان ده‌وروبه‌ره‌که‌ی بکات).

المؤمن بين الشکر والصبر

نیماندار له نیوانی شوکرانه‌بژی‌ری و نارام‌گرتندایه

۱۵- عَنْ صُهَيْبِ بْنِ سَنَانٍ رضي الله عنه قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلی اللہ علیہ والہ وسلم - « عَجَبًا لِأَمْرِ الْمُؤْمِنِ إِنَّ أَمْرَهُ كُلَّهُ لَهُ خَيْرٌ وَلَيْسَ ذَلِكَ لِأَحَدٍ إِلَّا لِلْمُؤْمِنِ: إِنْ أَصَابَتْهُ سَرَّاءٌ شَكَرَ فَكَانَ خَيْرًا لَهُ، وَإِنْ أَصَابَتْهُ ضَرَّاءٌ صَبَرَ فَكَانَ خَيْرًا لَهُ ». رَوَاهُ مُسْلِمٌ

واته پیغمبر خوار صلی اللہ علیہ والہ وسلم فرموده‌تی: سه‌رسامی له کاری نیماندارا هه‌یه، کاروکرده‌وه‌کانی هه‌موی بو‌ی ده‌بنه مایه‌ی چاکه، ئه‌مه‌ش بو‌که‌س نیبه جگه له نیماندار، چونکه ئه‌گهر توشی خو‌شیه‌ک بییت شوکری خوی له‌سه‌رده‌کات، ده‌بیته مایه‌ی خیر بو‌ی، وه‌ئه‌گهر ناخو‌شیه‌کی توش بی‌ت نارام ده‌گریت له‌سه‌ری، ئه‌میش ههر بو‌ی ده‌بیته مایه‌ی به‌ده‌سته‌ینانی چاکه.

شُعب الإيمان

به‌شه‌کانی باوهر

۱۶- عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه، عَنِ النَّبِيِّ صلی اللہ علیہ والہ وسلم قَالَ: « الْإِيمَانُ بِضْعٌ وَسَبْعُونَ - أَوْ بِضْعٌ وَسِتُّونَ - شُعْبَةٌ: فَأَفْضَلُهَا قَوْلُ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَأَدْنَاهَا إِمَاطَةُ الْأَدَى عَنِ الطَّرِيقِ، وَالْحَيَاءُ شُعْبَةٌ مِنَ الْإِيمَانِ ». مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ

واته پیغه مبهری خوا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمویه تی: ئیمان پیکهاتوو له حفتاونه وهنده بهش "یان شهست و نه وهنده بهش" باشترین بهشی بریتیه له گوتنی "لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ" وه بچوکتین بهشی بریتیه له لابرندی نارپه حه تیه که له سه ره پیکه کدا، وه شهرم به شیکه له باوه پ.

من مُكْفِرَاتِ الذُّنُوبِ

هه ندیك له شوره ره وهی تاوانه کان

۱۷- عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ رَسُولِ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - قَالَ: « الصَّلَاةُ الْحَمْسُ، وَالْجُمُعَةُ إِلَى الْجُمُعَةِ، وَرَمَضَانُ إِلَى رَمَضَانَ، مُكْفِرَاتٌ لِمَا بَيْنَهُنَّ إِذَا اجْتَنِبْتَ الْكَبَائِرَ ». رَوَاهُ مُسْلِمٌ

واته: پیغه مبهری خوا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمویه تی: پینج نویژه فرهزه کان، نویژی جومعه بو جومعه، به پوژوبونی مانگی په مه زان بو په مه زانیکی تر، هوی سپینه وهی تاوان به مه رجیک له گونا هه ره گه وره کان نزیک نه بیته وه.

من اسباب رضا الله سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ

له هوکاره کانیه به دهست هیانی ره زامه ندی خوا

۱۸- عَنْ أَنَسِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - : « إِنَّ اللَّهَ لَيَرْضَى عَنِ الْعَبْدِ أَنْ يَأْكُلَ الْأَكْلَةَ فَيَحْمَدَهُ عَلَيْهَا، أَوْ يَشْرَبَ الشَّرْبَةَ فَيَحْمَدَهُ عَلَيْهَا ». رَوَاهُ مُسْلِمٌ

واته: پیغه مبهری خوا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمویه تی: به راستی خوی گه وره له وه بنده یه ی خوی پازی ده بیته کاتیک شتیک ده خوات سوپاسی خوا ده کات له سه ری، وه کاتیک شتیک ده خوات وه سوپاسی خوا ده کات له سه ری.

النهي عن كثرة السؤال

ریگری له پرسارکردنی زور

۱۹- عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: دَعَوِي مَا تَرَكْتُكُمْ، إِنَّمَا أَهْلَكَ مَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ كَثْرَةَ سُؤْلِهِمْ وَاحْتِلَافُهُمْ عَلَى أَنْبِيَائِهِمْ، فَإِذَا هَمَيْتُمْ عَنْ شَيْءٍ فَاجْتَنِبُوهُ، وَإِذَا أَمَرْتُكُمْ بِأَمْرٍ فَأَتُوا مِنْهُ مَا اسْتَطَعْتُمْ. مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ

واته پیغه مبهری خوا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمویه تی: چیم بو باسکردن وازبندن و (زور پرسیار مه کهن ده ربارهی) به راستی نه ته وه کانیه پیش ئیوه به هوی نه وه وه له ناوچون پرسیاری زوریان ده کرد له پیغه مبه ره کانیه (نه وهی ده یانبیست نه یانده توانی جیه جیبکه ن) جیا زوی پیغه مبه ره کانیه ده کرد تیایدا (بوته وهی

وهك ئەوانتان لى نەيەت) ھەرچىم لى قەدەغەكردن توخنى مەكەون وه ھەر فەرمانىكم پىكردن بە گویرهى تواناى خوتان جىبەجىى بكەن.

النهي عن البدع

رېگىرى شت داهىيان له دىندا

۲۰- عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ - « مَنْ أَحَدَثَ فِي أَمْرِنَا هَذَا مَا لَيْسَ مِنْهُ فَهُوَ رَدٌّ ». مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ وَاتَه پىغەمبەرى خوا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فەرموئەتى: ھەرکەس ھەرچى دابھىئەت لەم دىنەماندا (شتىكى بۆ زياد بکات) کە تيايدا نەبىت ئەو (لە لايەن خواىگەورەو لى وەرناگىريت) و پەت کراوئە.

الدال على الخير كفاعله

رېنیشاندر بۆ کارى خىر پاداشتى وهك بکەرەکە يەتى

۲۱- عَنْ أَبِي مَسْعُودٍ عُمَبَةَ بْنِ عَمْرِو الْأَنْصَارِيِّ الْبَدْرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ - « مَنْ دَلَّ عَلَى خَيْرٍ فَلَهُ مِثْلُ أَجْرِ فَاعِلِهِ ». رَوَاهُ مُسْلِمٌ

واتە پىغەمبەرى خوا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فەرموئەتى: ھەرکەس بىتە رېنیشاندرى خەلک بۆ کارىكى خىر، ئەوا پاداشتى وەکو پاداشتى بکەرەکەى بۆدەنوسرىت. (بەبى ئەوئەى لە پاداشتى بکەرەکەش کەم بىتەوئە.)

الدِّينُ النَّصِيحَةُ

ئايين ئامۆزگارى و- دلسۆزىه-

۲۲- عَنْ تَمِيمِ بْنِ أَوْسِ الدَّارِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ - قَالَ « الدِّينُ النَّصِيحَةُ » قُلْنَا لِمَنْ؟ قَالَ: « لِلَّهِ وَلِكِتَابِهِ وَلِرَسُولِهِ وَلِأَيِّمَةِ الْمُسْلِمِينَ وَعَامَّتِهِمْ ». رَوَاهُ مُسْلِمٌ

واتە پىغەمبەرى خوا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فەرموئەتى: ئەم ئايئەى ئىمە ئامۆزگارى و دلسۆزىه. گوتمان بۆكى؟ فەرموئەتى: دلسۆزى بۆ خوا و قورئانەكەى و پىغەمبەركەى، وه ئامۆزگارى کردنى پىشەوايان و سەرجهم موسلمانان.

المؤمنون إخوة

ئيمانداران برائى يەكترين

۲۳- عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ - قَالَ: « لَا يُؤْمِنُ أَحَدُكُمْ حَتَّى يُحِبَّ لِأَخِيهِ مَا يُحِبُّ لِنَفْسِهِ ». مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ

عليه

واته پیغه مبهری خوا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فہرمویہ تی: ہیچ کامتان ئیمانی تہا وانییہ ہتا (دہگاتہ ئو پلہ یہی) چی بوخوی پی خوشہ بو براکەشی پی خوش بیٹ. (ہر وہا چی بو خوشی پی ناخوشہ بو براکەشی پی ناخوش بیٹ.)

المؤمنون جسد واحد

ئیمانداران وەك یەك لاشە وان

۲۴- عَنْ التُّعْمَانِ بْنِ بَشِيرٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ -صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ-: «مَثَلُ الْمُؤْمِنِينَ فِي تَوَادُّهِمْ وَتَرَاحُمِهِمْ وَتَعَاطُفِهِمْ، مَثَلُ الْجَسَدِ إِذَا اشْتَكَى مِنْهُ عُضْوٌ تَدَاعَى لَهُ سَائِرُ الْجَسَدِ بِالسَّهْرِ وَالْحُمَى». مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ

واته پیغه مبهری خوا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فہرمویہ تی: نمونہ ئیمانداران لہ لایہ نی خوشہ ویستی و سۆز و بہزہ بیان بو یه کتر وەکو یه ک لاشہ وان، ئەگەر یه ک ئەندامی ئەو لہ شە ناساغ بیٹ ئەوا ھەموو لاشە کە توشی شە و نخونی و "تا" دەبیٹ.

تغییر المنکر

شیوازەکانی گۆرینی خراپە

۲۵- عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ -صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ- يَقُولُ: «مَنْ رَأَى مِنْكُمْ مُنْكَرًا فَلْيُغَيِّرْهُ بِيَدِهِ، فَإِنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَبِلِسَانِهِ، فَإِنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَبِقَلْبِهِ وَذَلِكَ أَضْعَفُ الْإِيمَانِ». «رَوَاهُ مُسْلِمٌ

واته پیغه مبهری خوا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فہرمویہ تی: ھەرکەستان کاریکی خراپی بینی باھە ولبدات بە دەست بیگۆریت، ئەگەر نەیتوانی باھە ولبدات بە "دەم" بیگۆریت، جا ئەگەر ھەر نەیتوانی با لەدڵەوہ پی ناخوش بیٹ کە ئەمەشیان لاوازترینی ئیمانە.

علامات المنافق

نیشانە ی دوو رووہکان

۲۶- عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ -صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ- قَالَ: آيَةُ الْمُنَافِقِ ثَلَاثٌ: إِذَا حَدَّثَ كَذَبَ، وَإِذَا وَعَدَ أَخْلَفَ، وَإِذَا

واته پیغه مبهری خوا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فہرمویہ تی: نیشانہ (سەرەکیەکانی) دوو روو سی دانەن، کە قسە دەکات دروی پیوہ دەنیٹ، وە کە بەلین و پەیمان دەدات نایباتە سەر، وە کە ئەمانە تی لادادە نریت خیانت و ناپاکی تیادە کات.

اتقوا الظلم والشح

خوتان بپاریزن له ستهم و چاوچنۆکی

۲۷- عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ رضي الله عنه: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ - صلى الله عليه وآله وسلم - قَالَ: « اتَّقُوا الظُّلْمَ فَإِنَّ الظُّلْمَ ظُلُمَاتٌ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، وَاتَّقُوا الشُّحَّ فَإِنَّ الشُّحَّ أَهْلَكَ مَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ، حَمَلَهُمْ عَلَى أَنْ سَفَكُوا دِمَاءَهُمْ وَاسْتَحَلُّوا حِمَارَهُمْ ». رَوَاهُ مُسْلِمٌ

واته پیغه مبهری خوا صلى الله عليه وآله وسلم فرمویه تی: خوتان بپاریزن له ستهمکردن (له نهفسی خوتان و دهوروبه ره که تان و نازده لانیس) چونکه ستهمکردن ده بیته مایه ی تاریکی له پوژی قیامه تدا، وه خوشتان بپاریزن له چاوچنۆکی، چونکه ئوممه ته کانی پیش ئیوه یان له ناویرد، چاوچنۆکی وای لیگردن خوینی یه کترپرژن و حه رامکراوه کان حه لال بکه ن.

هذا هو المسلم

موسلمان ده بیته و ابیته

۲۸- عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو بْنِ الْعَاصِ رضي الله عنه: عَنْ النَّبِيِّ صلى الله عليه وآله وسلم قَالَ: الْمُسْلِمُ مَنْ سَلِمَ الْمُسْلِمُونَ مِنْ لِسَانِهِ وَيَدِهِ وَالْمُهَاجِرُ مَنْ هَجَرَ مَا كَتَبَ اللَّهُ عَنْهُ. مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ

واته پیغه مبهری خوا صلى الله عليه وآله وسلم فرمویه تی: موسلمان ئه وه یه که موسلمانان له زمان و دهستی پاریزراوین (نه غه یه تیان بکات و نه نازاریان بدات) وه کوچبه ریش ئه و که سه یه که پشت هه لکات له هه موو ئه وشتانه ی خوی گه وره قه ده غه ی کردوون.

المؤمن مصاب

نیماندار توشی ناره حه تی ده بیته

۲۹- عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وآله وسلم: مَنْ يُرِدْ اللَّهُ بِهِ خَيْرًا يُصِبْ مِنْهُ. ^(۱) رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ

واته پیغه مبهری خوا صلى الله عليه وآله وسلم فرمویه تی: خوی گه وره ویستی چاکه ی به هه ر (موسلمان) یکه هه بیته، توشی به لا و تاقیکردنه وه ی ده کات (بو ئه وه ی له تاوانه کانی پاک ببیته وه).

جزاء القسوة

سزای دل ره قی

۳۰- عَنْ جَرِيرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ رضي الله عنه، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صلى الله عليه وآله وسلم - : « مَنْ لَا يَرْحَمِ النَّاسَ لَا يَرْحَمَهُ اللَّهُ ». مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ

(۱) قوله: يصب منه قال القاري: أي ابتلاه بالمصائب والأمراض.

واته پیغهمبهری خوا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمویه تی: هرکس به زهیی به خه لکدا نه یه ته وه ئه وا خواش به زهیی به ودا نایه ته وه.

من حقوق المسلم على اخيه

نه مافه کانی موسلمان به سهر براهه یه وه

۳۱- عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - قَالَ: حَقُّ الْمُسْلِمِ عَلَى الْمُسْلِمِ حَمْسٌ: رَدُّ السَّلَامِ، وَعِيَادَةُ الْمَرِيضِ، وَاتِّبَاعُ الْجَنَائِزِ، وَإِجَابَةُ الدَّعْوَةِ، وَتَشْمِيتُ الْعَاطِسِ. مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ

واته پیغهمبهری خوا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمویه تی: مافی موسلمان به سهر موسلمان وه پینج شته، ده بیته نه گهر سه لامی لیگرد وه لامی بداته وه، که نه خۆش بوو سهر دانی بکات، دواى مه یته که ی بکه ویته بو سهر قه بران، نه گهر ده عوه تی کرد بجیته به دهم ده عوه ته که یه وه، نه گهر پژی و گوتی: (الْحَمْدُ لِلَّهِ) (سوپاس بو خوا) نه میش ده بیته وه لامی بداته وه بلیته: (بِرَحْمَتِ اللَّهِ) (خوا په حمهت پیبکات).

المصلح ليس بكذاب

نه وهی ته بایی ده خاته نیوان دوو که س دروزن نییه

۳۲- عَنْ أُمِّ كَلْثُومِ بِنْتِ عُقْبَةَ بْنِ أَبِي مُعِيطٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: لَيْسَ الْكَذَّابُ الَّذِي يُصْلِحُ بَيْنَ النَّاسِ فَيَنْمِي خَيْرًا، أَوْ يَقُولُ خَيْرًا. مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ

واته پیغهمبهری خوا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمویه تی: به دروزن دانان ریته نه وهی له بهر ناشتی خسته نیوان خه لکه وه قسه ی خیر ده هی نیته و ده بات و (هه ندیکیشی پیوه ده نیته).

احفظ حق الجار

مافی دراوسی پیاریزه

۳۳- عَنْ ابْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا وَعَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَا: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: مَا زَالَ جِبْرِيلُ يُوصِينِي بِالْجَارِ حَتَّى ظَنَنْتُ أَنَّهُ سَيُورُنِي. مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ

واته پیغهمبهری خوا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمویه تی: جبریل عَلَيْهِ السَّلَام هینده نامورگاری ده کردم ده باره ی پاراستنی مافه کانی دراوسی هه تا وام ده زانی دراوسی میراتی دراوسی به رده که ویته.

اجتنب الكبائر

دور بکه و هروه له تاوانه گه وره کان

۳۴- عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو بْنِ الْعَاصِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: الْكِبَائِرُ: الْإِشْرَاقُ بِاللَّهِ، وَعُقُوقُ الْوَالِدَيْنِ، وَقَتْلُ النَّفْسِ، وَالْيَمِينُ الْعَمُوسُ. (۱) رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ

واته پیغه مبهری خوا صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم فرمویه تی: (هه ندیک له) تاوانه هه ره گه وره کان نه مانه ن: هاوبه ش بوخوا بریاردان، نازاردانی دایک و باوک، کوشتنی موسلمان، سویندی درو.

أفش السلام

سه لام بلاو بکه ره وه

۳۵- عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ -صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ-: «وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَا تَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ حَتَّى تُؤْمِنُوا، وَلَا تُؤْمِنُوا حَتَّى تَحَابُّوا، أَوْلَا أَدُلُّكُمْ عَلَى شَيْءٍ إِذَا فَعَلْتُمُوهُ تَحَابَبْتُمْ؟ أَفْشُوا السَّلَامَ بَيْنَكُمْ». رَوَاهُ مُسْلِمٌ

واته پیغه مبهری خوا صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم فرمویه تی: سویند به و خویه ی گیانی منی به ده سته، ناچنه به هه شته وه تا ئیمان نه هینن، وه ئیماندار ی راسته قینه نین تا یه کتریتان خوش نه ویت، ئایا شتیکتان پی بلیم نه گه ر نه نجامی بدن خوشه ویستی بکه ویتته نیوانتان؟ سه لام له یه کتر بکه ن.

حُرمة الموحد

رپیزی که سی یه که خواناس

۳۶- عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ طَارِقِ بْنِ أَشِيمٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ -صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ- يَقُولُ: «مَنْ قَالَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَكَفَرَ بِمَا يُعْبَدُ مِنْ دُونِ اللَّهِ، حَرَّمَ مَالَهُ وَدَمُهُ وَحَسَابُهُ عَلَى اللَّهِ تَعَالَى». رَوَاهُ مُسْلِمٌ

واته پیغه مبهری خوا صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم فرمویه تی: هه رکه س بلیت: (لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ) واتا (هیچ په رستراویک شایسته ی په رستن نییه جگه له الله) وه بی باوه رپیته به هه موو نه و شتانه ی جگه له الله ده په رسترین، نهوا (له م دنیا دا) خوین و مالی پاریزراوه وه (له و دنیا ش) لپی رسینه وه ی کرده وه کانی به ده ست خویه .

(۱) هي التي يجلفها على أمر ماض كاذباً علماً .

چاکه‌ی یه‌کخوا په‌رستی

۳۷- عَنْ عُبَادَةَ بْنِ الصَّامِتِ رضي الله عنه قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلی الله علیه و آله و سلم -: مَنْ شَهِدَ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ، وَأَنَّ عِيسَى عَبْدُ اللَّهِ وَرَسُولُهُ، وَكَلِمَتُهُ أَلْفَاها إِلَى مَرْيَمَ وَرُوحٌ مِنْهُ، وَأَنَّ الْجَنَّةَ حَقٌّ وَالنَّارَ حَقٌّ، أَدْخَلَهُ اللَّهُ الْجَنَّةَ عَلَى مَا كَانَ مِنَ الْعَمَلِ. مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ

واته پیغهمبهری‌خوا صلی الله علیه و آله و سلم فرمویه‌تی: هرکه‌س شایه‌تی بدات به (لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ) واتا هیچ په‌رستراویک شایسته‌ی په‌رستن نییه الله نه‌بیّت وه موحه‌مه‌د به‌نده و نی‌درراوی‌تی، وه عیسا‌ش به‌نده و نی‌درراوی الله یه، وشه‌یه‌که به‌مه‌ریه‌می گوتوو (وشه‌ی کن واتا بیه) و له پو‌حی خو‌یه‌تی که دروستی کردوو، وه به‌ه‌شت راسته‌و هه‌یه، وه نا‌گری دوزه‌خیش راسته‌و هه‌یه، خوی‌گه‌وره ده‌یخاته به‌ه‌شته‌وه هرکرده‌وه‌یه‌کی هه‌بیّت.

المؤمن بين الخوف والرجاء

نیماندار له نیوانی ترس و نومی‌دایه

۳۸- عن ابن مسعود رضي الله عنه قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلی الله علیه و آله و سلم -: الْجَنَّةُ أَقْرَبُ إِلَى أَحَدِكُمْ مِنْ شِرَاكِ نَعْلِهِ وَالنَّارُ مِثْلُ ذَلِكَ. (۱) رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ

واته پیغهمبهری‌خوا صلی الله علیه و آله و سلم فرمویه‌تی: به‌ه‌شت له قه‌یتانی نه‌عل و پیلا‌وه‌کانتان نزیک‌تره لی‌تانه‌وه (ئه‌گه‌ر کاری بو‌ بکن به‌ئاسانی به‌ده‌ستی ده‌یین) وه دوزه‌خیش هه‌روه‌ها نزیکه (ئه‌گه‌ر خو‌تانی لی نه‌پاریزن به‌ئاسانی به‌روکتان ده‌گری‌ت).

احذروا الدنيا

نا‌گاداری- خرا‌په‌ی- دنیا‌بن

۳۹- عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ رضي الله عنه قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلی الله علیه و آله و سلم -: «إِنَّ مِمَّا أَحَافُ عَلَيْكُمْ مِنْ بَعْدِي مَا يُفْتَحُ عَلَيْكُمْ مِنْ زَهْرَةِ الدُّنْيَا وَزِينَتِهَا» (۲) مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ

واته پیغهمبهری‌خوا صلی الله علیه و آله و سلم فرمویه‌تی: ئه‌وه‌ی له‌دوای خو‌م ده‌ترسم توشتان بیّت (ببیته‌مایه‌ی دورخستنه‌وه‌تان له‌دینه‌که‌تان) خو‌شی و پارا‌وه‌یی ئه‌م دنیا‌یه‌یه (که زور‌کورت‌ه و به‌خیراییش ده‌بریت‌ه‌وه)

(۱) شِرَاكِ نَعْلِهِ : هو السير الذي يكون على ظهر القدم في النعال (الحذاء) يعني ان الجنة قربه مثل قرب هذا السير في النعال للقدم وهو ترغيب

، و ترهيب من قرب النار .

(۲) زَهْرَةُ الدُّنْيَا هي زينة الحياة الدنيا ومتاعها الزائل وقيل زهرة للدلالة سرعة الفناء وقصر الحياة.

لا يبقى للمرء الا عمله

مرؤف تهنا کردهوهکانی بو دهمنیتتهوه

٤٠- عَنْ أَنَسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: يَتَّبِعُ الْمَيِّتَ ثَلَاثَةٌ أَهْلُهُ وَمَالُهُ وَعَمَلُهُ فَيَرْجِعُ اثْنَانِ وَيَبْقَى وَاحِدٌ يَرْجِعُ أَهْلُهُ وَمَالُهُ وَيَبْقَى عَمَلُهُ. مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ

واته پیغمبهری خوا^{صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ} فرمویه تی: پاش مردن سی شت دواى جه نازه ی مرؤف ده که ویت بو گورستان: که سوکاری و مالوسامان و کردهوهکانی خوی، دوانیان تا سه رقه بران له گه لیداده بن و ده گه ریئه وه ته نهایه کیکیان له گه لیدا ده منیتته وه، که سوکار و مالوسامانه که ی ده گه ریئه وه و کردهوهکانی له گه لیدا ده منیتته وه.

الدُّنْيَا سِجْنُ الْمُؤْمِنِ

نهم دنیا یه زیندانی ئیمانداره

٤١- عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ -صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ- «الدُّنْيَا سِجْنُ الْمُؤْمِنِ وَجَنَّةُ الْكَافِرِ». رَوَاهُ مُسْلِمٌ

واته پیغمبهری خوا^{صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ} فرمویه تی: نهم دنیا یه زیندانی ئیمانداره و به هشتی بیباوه رانه.

البر والاثم

چاکه و خراپه

٤٢- عَنِ النَّوَّاسِ بْنِ سَمْعَانَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «الْبِرُّ حُسْنُ الْخُلُقِ وَالْإِثْمُ مَا حَاكَ فِي نَفْسِكَ وَكَرِهْتَ أَنْ يَطَّلِعَ عَلَيْهِ النَّاسُ». (١) رَوَاهُ مُسْلِمٌ

واته پیغمبهری خوا^{صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ} فرمویه تی: چاکه بریتیه له ره وشت جوانی، خراپه ش نه و کرده وانه یه کاتی (که سی له خواترس) نه نجامیان بدات دلی خوروی پیدابیت و چه زیش نه کات خه لک پیی بزانیت. (به لام نهم پیناسه یه بو که سی لادهر و خراپه کار نییه، چونکه نه و جو ره که سانه نه ک دلیان نارپه حهت نابی به نه نجامدانی تاوان به لکو شانازی پیوه ده که ن).

(١) وأما أهل الفسق والفجور فإن الآثام لا تحيك بنفوسهم ولا يكرهون أن يطلع عليها الناس بل بعضهم يتبجح ويخبر بما يصنع من الفجور والفسق، ولكن الكلام مع الرجل المستقيم فإنه إذا هم بسبئة حاك ذلك في نفسه وكره أن يطلع الناس على ذلك، وهذا الميزان الذي ذكره النبي عليه الصلاة والسلام إنما يكون مع أهل الخير والصلاح .

مَنْ يُحِبُّهُ اللَّهُ يُجْعَلْ لَهُ

خوای کی خوشدهویت

۴۳- عَنْ سَعْدِ بْنِ أَبِي وَقَّاصٍ رضی الله عنه قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ - صلی الله علیه و آله و سلم - يَقُولُ: « إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْعَبْدَ التَّقِيَّ الْغَنِيَّ الْخَفِيَّ ^(۱) ». رَوَاهُ مُسْلِمٌ

واته پیغمبر صلی الله علیه و آله و سلم فرموده است: خوای گه وره بهنده یه کی خوش دهویت ئەم سیفه تانه ی تیدابیت: له خواترسی و نه فسه برزی و خویاریزیت له ناوبانگ ده رکردن و زورتین کات به که موکوریه کانی خویه وه خه ریکبی.

فضل الصدقة والتواضع

سودی مال به خشین و خویه که م زانین

۴۴- عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضی الله عنه: عَنْ رَسُولِ اللَّهِ - صلی الله علیه و آله و سلم - قَالَ: « مَا نَقَصَتْ صَدَقَةٌ مِنْ مَالٍ، وَمَا زَادَ اللَّهُ عَبْدًا بِعَفْوٍ إِلَّا عِزًّا، وَمَا تَوَاضَعَ أَحَدٌ لِلَّهِ إِلَّا رَفَعَهُ اللَّهُ ». رَوَاهُ مُسْلِمٌ

واته پیغمبر صلی الله علیه و آله و سلم فرموده است: هرزگیز مال و سامان به به خشین که م ناکات، وه خوای گه وره بهنده لیبورده کانی خوی پزدارده کات، هرکه سیش له بهر خوا خوی به که م نشان بدات و فیزی نه بیت نیلا خوای گه وره (له بهرچاوی خه لک) بهرزی ده کاته وه.

کن رفیقاً

نهرمونیان به

۴۵- عَنْ عَائِشَةَ رضی الله عنها أَنَّ النَّبِيَّ - صلی الله علیه و آله و سلم - قَالَ: « إِنَّ اللَّهَ رَفِيقٌ يُحِبُّ الرَّفِيقَ، وَيُعْطِي عَلَى الرَّفِيقِ مَا لَا يُعْطِي عَلَى الْعُنْفِ، وَمَا لَا يُعْطِي عَلَى مَا سِوَاهُ ». رَوَاهُ مُسْلِمٌ

واته پیغمبر صلی الله علیه و آله و سلم فرموده است: خوای گه وره نهرمونیان و نهرمونیان خوشدهویت، وه ئەو پاداشته یان ئەو سه ره نجامه) که به هوی نهرمونیانیه وه دهیدات به هوی توندوتیزی و هیچ شتیکی تره وه نایدات.

(۱) الخفی: الخامل المنقطع إلى العبادة والاشتغال بأمور نفسه.

يَسِّرُ وَ بَشِّرُ

ناسانكار و مژدهدريه

٤٦- عَنْ أَنَسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: يَسِّرُوا وَلَا تَعْسِرُوا، وَبَشِّرُوا وَلَا تُنْفِرُوا. مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ

واته پیغهمبهری خوا صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم فرمویه تی: ناسانکارین و شت (لهسه رخوتان و خه لکیش) قورس و گران مه کهن، مژدهدربن و ترسینه رمه بن. (هه لبه ته له سنوری شهرعدا، به لام حه لال کردنی حه رامکراوه کان له ناوبردنی خه لکه نه ک ناسانکاری بویان.)

النصح للرعية

ناموزگاری بومیلله ت

٤٧- عن معقل بن يسار رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ -صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ- يَقُولُ: « مَا مِنْ عَبْدٍ يَسْتَرْعِيهِ اللَّهُ رَعِيَّةً، يَمُوتُ يَوْمَ يَمُوتُ وَهُوَ غَاشٌّ لِرَعِيَّتِهِ إِلَّا حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ ». مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ

واته پیغهمبهری خوا صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم فرمویه تی: هر بهنده یه کی خوا خوی گوره کردی به کاربه دهستی خه لک، ئه ویش فیل و ته له که یان لی بکات، ئه وه کاتی دهرییت خوی گوره به هه شتی لی حه رام ده کات.

من اهل الجنة

له خه لکی به هه شت

٤٨- عَنْ عِيَّاضِ بْنِ حِمَارٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ -صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ- يَقُولُ: وَأَهْلُ الْجَنَّةِ ثَلَاثَةٌ: ذُو سُلْطَانٍ مُقْسِطٌ مُؤَفَّقٌ، وَرَجُلٌ رَحِيمٌ رَقِيقٌ الْقَلْبِ لِكُلِّ ذِي قُرْبَى وَمُسْلِمٍ، وَعَفِيفٌ مُتَعَفِّفٌ ذُو عِيَالٍ. (١) رَوَاهُ مُسْلِمٌ

واته پیغهمبهری خوا صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم فرمویه تی: سی تا قم (پیش خه لکانی تر) ده چنه به هه شته وه، کاربه دهستی کی دادپهروه ری سه رکه وتوو، پیاویکی دلنهرم له گه ل خزم و که سوکار و موسلمانان، وه موسلمانیکی دهست کورتی خاوه ن مالومندالی نه فسبه رز که داوی هیچ له که س ناکات.

فضل الحياء

گه وره یی شهرم

٤٩- عن عمران بن حصين رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ -صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ-: الْحَيَاءُ لَا يَأْتِي إِلَّا بِخَيْرٍ. مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ

واته پیغهمبهری خوا صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم فرمویه تی: شهرم و به نابروی به هه موو شیوه یه ک خیری پیوه یه.

(١) رجل عَفِيفٌ مُتَعَفِّفٌ ذُو عِيَالٍ يعني أنه فقير ولكنه متعفف لا يسأل الناس شيئا يحسبه الجاهل غنيا من التعفف.

من خصال الايمان

له سيفه ته كانی باوهر

۵۰- عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وآله وسلم - قَالَ: مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ، فَلْيُكْرِمْ صَيفَهُ، وَمَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلْيَصِلْ رَحْمَةً، وَمَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلْيُقِلْ خَيْرًا أَوْ لِيَصُمْتُ. « مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ

واته پیغه مبهری خوا صلى الله عليه وآله وسلم فہرمویہ تی: ہرکس بروی به خوا و پوژی دوی هیه با ریزی میوان بگریت، ہرکس بروی به خوا و پوژی دوی هیه با پیوہندی خزمایہ تی نہ بچریت، ہرکس بروی به خوا و پوژی دوی هیه باقسہی خیربکات یان بی دہنگ بیت.

من اداب الانتعال

رہوشتی پیلاو له پی کردن

۵۱- عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وآله وسلم قَالَ: إِذَا انْتَعَلَ أَحَدُكُمْ فَلْيَبْدَأْ بِالْيَمَنِ، وَإِذَا نَزَعَ فَلْيَبْدَأْ بِالشِّمَالِ، لِتَكُنَّ الْيَمَنُ أَوْهَمًا تُنْعَلُ، وَآخِرُهُمَا تُنْزَعُ. مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ

واته پیغه مبهری خوا صلى الله عليه وآله وسلم فہرمویہ تی: کہ ویستتان پیلاو (یا نہعل) له پی بکن یہ کہم جار تاکی راست له پی بکن، وہ کہ ویستتان دایکهنن یہ کہم جار تاکی چہ پ داکهنن، واتا قاچی راستان بو له پیکردن با یہ کہم بیت و بوداکهندن با دووہم بیت.

فضل تعلم القرآن وتعليمه

خیری فیربونی قورئان و فیرکردنی خه لک

۵۲- عَنْ عُثْمَانَ بْنِ عَفَّانَ رضي الله عنه قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وآله وسلم -: خَيْرُكُمْ مَنْ تَعَلَّمَ الْقُرْآنَ وَعَلَّمَهُ. رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ

واته پیغه مبهری خوا صلى الله عليه وآله وسلم فہرمویہ تی: باشترینتان ئەو کہ سہ یہ کہ فیری قورئان دہ بیت و پاشان خه لکیش فیردہ کات.

فضل الماهر بالقرآن

پاداشتی ئەو کہ سہی شارہزایہ له قورئان خویندندا

۵۳- عَنْ عَائِشَةَ رضي الله عنها قَالَتْ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وآله وسلم: الَّذِي يَفْرَأُ الْقُرْآنَ وَهُوَ مَاهِرٌ بِهِ مَعَ السَّفَرَةِ الْكِرَامِ الْبَرَّةِ، وَ الَّذِي يَفْرَأُ وَ يَتَتَعْتَعُ فِيهِ وَهُوَ عَلَيْهِ شَاقٌّ لَهُ أَجْرَانِ. مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ

واته پیغه مبهری خوا صلى الله عليه وآله وسلم فہرمویہ تی: ئەو کہ سہی به جوانی قورئان دہ خوینیتہ وہ (لای خوی گورہ پلہی هیندہ بہرزه) له گہل فریشتہ بہرزه کاندایہ، ئەو کہ سہش قورئان دہ خوینیت (ہیشتا

شاره زانه بووه تيايدا) ده می ته ته له ده کات (مه به سستی فی ربیت) دوو پاداشتی بو ده نوسریت (پاداشتی خویندنه که و پاداشتی هه ولدان بو فی ربون).

فضل سورة البقرة

گه ورهیی سوره تی به قهره

۵۴ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ - صلى الله عليه وآله وسلم - قَالَ: «لَا تَجْعَلُوا بُيُوتَكُمْ مَقَابِرَ، إِنَّ الشَّيْطَانَ يَنْفِرُ مِنَ الْبَيْتِ الَّذِي تُقْرَأُ فِيهِ سُورَةُ الْبَقَرَةِ». رَوَاهُ مُسْلِمٌ

واته پیغه مبهری خوا صلى الله عليه وآله وسلم فه رمویه تی: ماله کانتان مه کهن به گورستان، شهیتان پاده کات له و ماله ی که سوره تی به قهره ی تیدا ده خوینریت.

فضل الوضوء

گه ورهیی پاداشتی ده ستنوئیزگرتن

۵۵ - عَنْ عُثْمَانَ بْنِ عَفَّانَ رضي الله عنه قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صلى الله عليه وآله وسلم - : «مَنْ تَوَضَّأَ فَأَحْسَنَ الْوُضُوءَ، خَرَجَتْ حَطَايَاهُ مِنْ جَسَدِهِ حَتَّى تَخْرُجَ مِنْ تَحْتِ أَظْفَارِهِ». (۱) رَوَاهُ مُسْلِمٌ

واته پیغه مبهری خوا صلى الله عليه وآله وسلم فه رمویه تی: هه رکهس به جوانی ده ستنوئیزگریت، گونا هه کانی له له شی دهرده چن (ده شورینه وه) هه تا له بن نینۆکه کانی وه ده چنه دهره وه.

فضل المؤذنين

گه ورهیی پاداشتی بانگوئیز

۵۶ - عَنْ مُعَاوِيَةَ رضي الله عنه قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ - صلى الله عليه وآله وسلم - يَقُولُ: «الْمُؤَذِّنُونَ أَطْوَلُ النَّاسِ أَعْنَاقًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ». رَوَاهُ مُسْلِمٌ

واته پیغه مبهری خوا صلى الله عليه وآله وسلم فه رمویه تی: بانگبیژه کان له پوژی قیامه تدا گه ردنیا (واتا سه ریان) له هه مووکهس به رزتره.

فضل الصلوات الخمس

گه ورهیی و پاداشتی پینج نوئزه فه رزه که

۵۷ - عَنْ جَابِرِ رضي الله عنه قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صلى الله عليه وآله وسلم - : «مَثَلُ الصَّلَاةِ الْخَمْسِ كَمَثَلِ نَهْرٍ جَارٍ عَمْرِ عَلَى بَابِ أَحَدِكُمْ يَغْتَسِلُ مِنْهُ كُلَّ يَوْمٍ خَمْسَ مَرَّاتٍ». قَالَ الْحَسَنُ وَمَا يُبْقِي ذَلِكَ مِنَ الدَّرَنِ. (۱) رَوَاهُ مُسْلِمٌ

(۱) الخطايا: واحدها خطيئة وهي الذنوب أو الآثام.

واته پیغمبر خوار و الهی: نوموهی پینج فهرزه ی نویژ وه ک روبریکی گوره وایه به برده رگای یه کیکتاندا بروات، رۆژی پینج جار خوی لی بشوریت. (ئیت هر هچ پیسیهک به لاشه یه وه نامینیت. نویژه کانیش به وشپوه یه هه موو تاوانه کانی ده شونه وه و تاوانی پیوه نامینیت.)

فضل المشي الى المساجد

گه وره یی پاداشتی چون بو مزگه وته کان

۵۸- عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وآله - قَالَ: « مَنْ تَطَهَّرَ فِي بَيْتِهِ، ثُمَّ مَضَى إِلَى بَيْتٍ مِنْ بُيُوتِ اللَّهِ، لِيَقْضِيَ فَرِيضَةً مِنْ فَرَائِضِ اللَّهِ، كَانَتْ حَطْوَاتُهُ إِحْدَاهَا تَحُطُّ حَطِيئَةً، وَالْأُخْرَى تَرْفَعُ دَرَجَةً ». رَوَاهُ مُسْلِمٌ

واته پیغمبر خوار و الهی: نوموهی: هه رکهس له ماله وه دهستنویژ بشوات و پاشان بچیت بو مزگه وت بو نه جامدانی نویژیکی فهرز، هه موو دوو ههنگاوێک که دهینیت، ههنگاوێکیان تاوانیکی دهسپیته وه و ههنگاوه که ی تری پله یه ک به رزی دهکاته وه.

فضل الصلواتي العشاء والفجر

گه وره یی نویژی به یانی و عیسا

۵۹- عن عُثْمَانَ بْنِ عَفَّانَ رضي الله عنه قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وآله - يَقُولُ: « مَنْ صَلَّى الْعِشَاءَ فِي جَمَاعَةٍ، فَكَأَنَّمَا قَامَ نِصْفَ اللَّيْلِ، وَمَنْ صَلَّى الصُّبْحَ فِي جَمَاعَةٍ، فَكَأَنَّمَا صَلَّى اللَّيْلَ كُلَّهُ ». رَوَاهُ مُسْلِمٌ

واته پیغمبر خوار و الهی: نوموهی: هه رکهس نویژی عیسا به جه ماعت بکات (پاداشتی هینده زوره) وهک نه وه وایه تا نیوه ی شه وه که نه خه وتبیت و شه ونویژی کردبیت، وه نه گه ر نویژی به یانیش هه ر به جه ماعت بکات وهک نه وه وایه هه موو شه و نه خه وتبیت هه ر شه ونویژی کردبیت.

الامر بقتال الناس حتي يوحدوا الله تعالى

فهرمانکردن به جهنگان له گه ل خه لک تاكو په کتا په رستی بهر پاده کهن

۶۰- عَنْ ابْنِ عُمَرَ رضي الله عنهما قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وآله: « أُمِرْتُ أَنْ أُقَاتِلَ النَّاسَ حَتَّى يَشْهَدُوا أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ، وَيَقِيمُوا الصَّلَاةَ، وَيُؤْتُوا الزَّكَاةَ، فَإِذَا فَعَلُوا ذَلِكَ، عَصَمُوا مِنِّي دِمَاءَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ إِلَّا بِحَقِّ الْإِسْلَامِ، وَحِسَابُهُمْ عَلَى اللَّهِ. مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ

واته پیغمبر خوار و الهی: نوموهی: له لایه ن خوای گه وره وه فه رمانم پی کراوه بجهنگم له گه ل خه لک هه تاكو شایه تی دهن به تاکوته نهایی خوای گه وره له په رستندا، وه محهمه د نیروای خوایه، وه

نویژبکن و زهکاتی مالّهکانیان بدهن، جا ئەگەر ئەوانهیان ئەنجامدا (له م دنیا) سهرومالیان پاریزراو دهبیت، مهگەر به یاسای ئیسلام(واتا لهسهر تاوانی کوشتن یان زینا بکوژینهوه) وه (لهو دنیا) خوا خوی حسابی (شته شارداوهکانی ناو دلّیان) لهگهڵ دهکات.

فضل الاذان والصف الاول

گهورهیی پاداشتی بانگدان و ریزی یهکهمی نویژ

٦١- عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلی الله علیه و آله و سلم قَالَ: لَوْ يَعْلَمُ النَّاسُ مَا فِي النَّدَاءِ وَالصَّفِّ الْأَوَّلِ، ثُمَّ لَمْ يَجِدُوا إِلَّا أَنْ يَسْتَهْمُوا عَلَيْهِ لَأَسْتَهْمُوا. مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ

واته پیغهمبهری خوا صلی الله علیه و آله و سلم فرمویهتی: ئەگەر خهک بیانزانیایه بانگدان و ریزی یهکهمی نویژی جماعت چهنده پاداشتی ههیه، بۆ بهدهست هینانی ئەگەر چاریان نهبوایه مهگەر تیروپشکی بۆبکن ئەوا تیروپشکیان دهکرد.

فضل صلاة النوافل

گهورهیی و پاداشتی نویژه سونهتهکان

٦٢- عَنْ أُمِّ الْمُؤْمِنِينَ أُمِّ حَبِيبَةَ رَمَلَةَ بِنْتِ أَبِي سُفْيَانَ رضي الله عنها قَالَتْ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلی الله علیه و آله و سلم - يَقُولُ: « مَا مِنْ عَبْدٍ مُسْلِمٍ يُصَلِّيَ لِلَّهِ تَعَالَى كُلَّ يَوْمٍ ثِنْتَيْ عَشْرَةَ رَكْعَةً تَطَوُّعًا غَيْرَ الْفَرِيضَةِ، إِلَّا بَنَى اللَّهُ لَهُ بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ - أَوْ: إِلَّا بَنَى لَهُ بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ ». رَوَاهُ مُسْلِمٌ

واته پیغهمبهری خوا صلی الله علیه و آله و سلم فرمویهتی: ههر بهندهیهکی موسهلمان له پوژیکدا جگه له نویژه فرهکان "١٢" پکات نویژی سونهت بکات، ئەوا خویگهوره له بههشتدا مالیکی بۆ دروست دهکات.

فضل صلاة النوافل في البيوت

گهورهیی پاداشتی ئەنجامدانی نویژه سونهتهکان له مالّهوه

٦٣- عَنْ زَيْدِ بْنِ ثَابِتٍ رضي الله عنه أَنَّ النَّبِيَّ صلی الله علیه و آله و سلم - قَالَ: صَلُّوا أَيُّهَا النَّاسُ فِي بُيُوتِكُمْ، فَإِنَّ أَفْضَلَ الصَّلَاةِ صَلَاةَ الْمَرْءِ فِي بَيْتِهِ إِلَّا الْمَكْتُوبَةَ. مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ

واته پیغهمبهری خوا صلی الله علیه و آله و سلم فرمویهتی: خهکینه له مالّهوه نویژه سونهتهکانتان بکن، چونکه باشتیرین نویژ نویژکردنه له مالّهوه جگه له نویژه فرهکان.

فضل يوم الجمعة

گه ورهیی پوژئی ههینی

۶۴- عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلی اللہ علیہ والہ وسلم: « خَيْرُ يَوْمٍ طَلَعَتْ عَلَيْهِ الشَّمْسُ يَوْمَ الْجُمُعَةِ: فِيهِ خُلِقَ آدَمُ، وَفِيهِ أُدْخِلَ الْجَنَّةَ، وَفِيهِ أُخْرِجَ مِنْهَا. رَوَاهُ مُسْلِمٌ »

واته پیغه مبهری خوا صلی اللہ علیہ والہ وسلم فہرمویہ تی: باشتین پوژ پوژئی ههینی یه چونکه له و پوژده دا خوی گه وره ئادهمی دروستکرد علیہ السلام، وه له و پوژده شدا خرایه به هه شته وه، هه ر له و پوژده شدا له به هه شت کرایه ده ر.

وجوب غسل الجمعة على البالغ

واجبیتی خوشوردن له سه ر که سی بیگه یشتوو

۶۵- عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ رضي الله عنه أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلی اللہ علیہ والہ وسلم قَالَ: غُسْلُ يَوْمِ الْجُمُعَةِ وَاجِبٌ عَلَى كُلِّ مُحْتَلِمٍ. مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ

واته پیغه مبهری خوا صلی اللہ علیہ والہ وسلم فہرمویہ تی: خوشوردنی پوژئی ههینی واجبه له سه ر هه موو که سیکی (بالتق بوو) واتا بیگه یشتوو.

فضل صيام المحرم وقيام الليل

گه ورهیی پاداشتی به پوژوبونی مانگی موچه رهم و شه نوویژ

۶۶- عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه - قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلی اللہ علیہ والہ وسلم - : « أَفْضَلُ الصِّيَامِ بَعْدَ رَمَضَانَ: شَهْرُ اللَّهِ الْمُحَرَّمِ، وَأَفْضَلُ الصَّلَاةِ بَعْدَ الْفَرِيضَةِ: صَلَاةُ اللَّيْلِ ». رَوَاهُ مُسْلِمٌ »

واته: پیغه مبهری خوا صلی اللہ علیہ والہ وسلم فہرمویہ تی: باشتین پوژو دوی پوژوی مانگی په مه زان پوژوی مانگی موچه رهمه، وه باشتین نوویژیش دوی نوویژه فه رزه کان شه نوویژه.

فضل الدعاء بالليل

گه ورهیی پارانه وه له شه ودا

۶۷- عَنْ جَابِرِ رضي الله عنه قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلی اللہ علیہ والہ وسلم - يَقُولُ: « إِنَّ فِي اللَّيْلِ لَسَاعَةً، لَا يُؤَافِقُهَا رَجُلٌ مُسْلِمٌ يَسْأَلُ اللَّهَ خَيْرًا مِنْ أَمْرِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ، إِلَّا أَعْطَاهُ إِيَّاهُ وَذَلِكَ كُلُّ لَيْلَةٍ ». رَوَاهُ مُسْلِمٌ »

واته پیغه مبهری خوا صلی اللہ علیہ والہ وسلم فہرمویہ تی: سه عاتیک هه یه له شه ودا هه رکه س تیایدا بیاریته وه و داوی خیر و چاکه ی دنیا و قیامت له خوی گه وره بکات، ئه وا خوی گه وره پیی ده به خشیت، ئه م (وه لامدانه ویه ش) له هه موو شه ویکدا هه یه.

فضل ليلة القدر

گه وره بی شهوی قه در

۶۸- عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وآله وسلم قَالَ: مَنْ قَامَ لَيْلَةَ الْقَدْرِ إِيمَانًا وَاحْتِسَابًا غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ. مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ

واته پیغه مبهری خوا صلى الله عليه وآله وسلم فرمویه تی: هه رکه س شهوی قه در هه ستیت (نویژو خواپه رستی بکات) به باوه ربون پی و چاوه پی پاداشته وه، خوی گه وره له هه مو تاوانه کانی رابوردوی خوش ده بیت.

استحباب السواك

مسته حه بی - باشی - به کارهینانی سیواک

۶۹- عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وآله وسلم قَالَ: لَوْلَا أَنْ أَشَقَّ عَلَى أُمَّتِي - أَوْ عَلَى النَّاسِ - لَأَمَرْتُهُمْ بِالسَّوَاكِ مَعَ كُلِّ صَلَاةٍ. مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ

واته پیغه مبهری خوا صلى الله عليه وآله وسلم فرمویه تی: نه گه ر نه بوايه به نه رکه و نارپه حه تی له سه ر نوممه ته که م، نه وا فرمانم پی ده کردن له سه ره تای هه مو نویژیکدا سیواک به کارهینن.

خصال الفطرة

نیشانه کانی پاکیتی - فیه رت -

۷۰- عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وآله وسلم قَالَ: الْفِطْرَةُ خَمْسٌ، أَوْ خَمْسٌ مِنَ الْفِطْرَةِ: الْحِثَانُ، وَالْإِسْتِحْدَادُ، وَتَقْلِيمُ الْأَظْفَارِ، وَنَتْفُ الْأَبْطِ، وَقَصُّ الشَّارِبِ. مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ

واته پیغه مبهری خوا صلى الله عليه وآله وسلم فرمویه تی: پینج شت له نیشانه ی پاکیتی مروفن، خه ته نه کردن، تاشینی موی شهرمگه، نینوک کردن، هه لکیشانی توکی بنبال، کورت کردنه وه ی سمیل.

أركان الاسلام خمس

پینج پایه که ی نیسلام

۷۱- عَنْ ابْنِ عُمَرَ رضي الله عنه أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وآله وسلم قَالَ: « بُنِيَ الْإِسْلَامُ عَلَى خَمْسٍ : شَهَادَةِ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ، وَإِقَامَ الصَّلَاةِ، وَإِيتَاءَ الزَّكَاةِ، وَحَجَّ الْبَيْتِ، وَصَوْمَ رَمَضَانَ ». مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ

واته پیغه مبهری خوا صلى الله عليه وآله وسلم فرمویه تی: نیسلام له سه ر پینج پایه بنیادناوه، شایه تیدان به وه ی که هیچ په رستراویکی به حه ق نییه الله نه بیت وه موحه مه د نیروای خویه، نه جامدانی نویژ، زه کات دان، حه جی مالی خوا، پوژوی مانگی په مه زان.

فضل الصوم في سبيل الله ﷻ

گه وره ی پاداشتی به پوژوبون له ریگه ی خوادا

۷۲- عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ -ﷺ-: « مَا مِنْ عَبْدٍ يَصُومُ يَوْمًا فِي سَبِيلِ اللَّهِ إِلَّا بَاعَدَ اللَّهُ بِذَلِكَ الْيَوْمِ وَجْهَهُ عَنِ النَّارِ سَبْعِينَ خَرِيفًا ». مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ

واته پیغه مبهری خوا ﷻ فه رمویه تی: هه رکه س ته نها یه ک پوژ له ری خوادا به پوژو بیته، نه وا خوی گه وره به هوی نه و پوژه وه هه فتا پایز (هه فتا سال) پوخساری نه و که سه دورده خاته وه له ناگری دوزه خ.

الخير في تعجيل الفطر

خیرا به ربانگ کردنه وه خیری تیدایه

۷۳- عَنْ سَهْلِ بْنِ سَعْدٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: لَا يَزَالُ النَّاسُ بِخَيْرٍ مَا عَجَّلُوا الْفِطْرَ. مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ

واته پیغه مبهری خوا ﷻ فه رمویه تی: به رده وام خه لک له خیر و چاکه دان مادام (دوی خور ناوابوو) ده سته جی به ربانگ بکه نه وه.

من فضائل صوم التطوع

له سوده کانی پوژوی سوننه ت

۷۴- عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو بْنِ الْعَاصِرِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ -ﷺ-: صَوْمٌ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ مِنْ كُلِّ شَهْرٍ صَوْمُ الدَّهْرِ كُفْلُهُ . مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ .

واته پیغه مبهری خوا ﷻ فه رمویه تی: به پوژوبونی سی پوژ له هه مو مانگی کدا، وه ک به پوژو بونی هه مو ساله که وایه.

جزاء الحج المبرور (۱)

پاداشتی هه جی وه رگیراو

۷۵- عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سَعَتْ رَسُولَ اللَّهِ -ﷺ- يَقُولُ: مَنْ حَجَّ فَلَمْ يَرْفُثْ وَلَمْ يَفْسُقْ رَجَعَ كَيَوْمِ وَلَدَتْهُ أُمُّهُ. (۲) مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ

(۱) المبرور : الذي لا يخالطه شيء من المأثم ، وقيل هو المقبول.

(۲) (يرفث) من الرفث وهو الجماع والتعريض به وذكر ما يفحش من القول . (يفسق) يرتكب محرما من المحرمات ويخرج عن طاعة الله عز و جل .

(كيوم ولدته أمه) من حيث براءته من الذنوب .

۷۹- عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: مَنْ سَلَكَ طَرِيقًا يَلْتَمِسُ فِيهِ عِلْمًا، سَهَّلَ اللَّهُ لَهُ طَرِيقًا إِلَى الْجَنَّةِ. (۱)
رَوَاهُ مُسْلِمٌ

واته پیغمبر صلی الله علیه و آله و سلم خوار و فروزان: هر که س پیگایه ک بگریته بهر بؤ چون به دواى فیربونى زانستی شهر عیدا، نه وا خواى گه وره پیگایه کی بؤئاسان ده کات بؤ چونه به هشت.

فضل الصلاة على النبي صلى الله عليه وآله وسلم

گه وره یی سه لاوات دان له سه ر پیغمبر صلى الله عليه وآله وسلم

۸۰- عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو بْنِ الْعَاصِ رضي الله عنه: أَنَّهُ سَمِعَ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: « مَنْ صَلَّى عَلَيَّ صَلَاةً، صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ بِهَا عَشْرًا. رَوَاهُ مُسْلِمٌ

واته پیغمبر صلی الله علیه و آله و سلم خوار و فروزان: هر که س ته نها یه ک سه لاواتم له سه ر بدات، خواى گه وره صلى الله عليه وآله وسلم به هویه وه "ده" جار سه لاواتی له سه ر ده دات.

من فضائل التسييح

له سوده کانی گوتنی (سُبْحَانَ اللَّهِ)

۸۱- عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: كَلِمَتَانِ خَفِيفَتَانِ عَلَى اللِّسَانِ، ثَقِيلَتَانِ فِي الْمِيزَانِ، حَبِيبَتَانِ إِلَى الرَّحْمَنِ: سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ سُبْحَانَ اللَّهِ الْعَظِيمِ. مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ

واته پیغمبر صلی الله علیه و آله و سلم خوار و فروزان: دوو وشه هه ن له سه ر زمان (گوتنیان زور سوک و ئاسانن) وه له سه ر ته رازوی (خوابی) زور سه نگینن و گرانن، وه خو شه ویستی خودای گه وره و میهره بانن، که بریتین له گوتنی: (سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ) (سُبْحَانَ اللَّهِ الْعَظِيمِ).

أحب الكلام الى الله صلى الله عليه وسلم

خو شه ویستین گوته لای خواى گه وره

۸۲- عَنْ أَبِي ذَرٍّ رضي الله عنه قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صلى الله عليه وسلم - « أَلَا أُخْبِرُكَ بِأَحَبِّ الْكَلَامِ إِلَى اللَّهِ ». « إِنَّ أَحَبَّ الْكَلَامِ إِلَى اللَّهِ سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ ». رَوَاهُ مُسْلِمٌ

واته پیغمبر صلی الله علیه و آله و سلم خوار و فروزان: نایا پیّت بلیم خو شه ویستین گوته لای خواى گه وره چیه؟ بریتیه له (سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ).

(۱) یعنی: یطلب فیہ علما.

أكثر من الدعاء في سجودك

زور دوعا بکه نه کاتی سوژده کانتدا

۸۳- عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ - صلی اللہ علیہ وسلم - قَالَ: « أَقْرَبُ مَا يَكُونُ الْعَبْدُ مِنْ رَبِّهِ وَهُوَ سَاجِدٌ فَأَكْثِرُوا الدُّعَاءَ ». رَوَاهُ مُسْلِمٌ

واته پیغمبره ری خوا صلی اللہ علیہ وسلم، فرمویه تی: نه کاتی که بهنده زور له پوره ردگاری خویره وه نزیک ده بیته وه، کاتی سوژده بردنه بویه له و حاله ته دا زور بپارینه وه.

دعوة المسلم لأخيه

دوعای موسلمان بو براهی

۸۴- عَنْ أَبِي الدَّرْدَاءِ رضي الله عنه، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلی اللہ علیہ وسلم كَانَ يَقُولُ: دَعْوَةُ الْمَرْءِ الْمُسْلِمِ لِأَخِيهِ بِظَهْرِ الْعَيْبِ مُسْتَجَابَةٌ، عِنْدَ رَأْسِهِ مَلَكٌ مُوَكَّلٌ كُلَّمَا دَعَا لِأَخِيهِ بِخَيْرٍ قَالَ الْمَلَكُ الْمُوَكَّلُ بِهِ: آمِينَ، وَلَكَ بِمِثْلٍ. « رَوَاهُ مُسْلِمٌ »

واته پیغمبره ری خوا صلی اللہ علیہ وسلم، فرمویه تی: دوعای موسلمان به شیوه یه کی نهینی بو برا موسلمانه کی قبوله، چونکه لای سه ری وه فریشته یه کی تاییه ت هیه هه ركات دوعای خیر بو براهی بکات فریشته که ده لیت: نأمین هه روه ها بوتوش.

لا تتكلم الا بخير

قسه ی چاک نه بیت مه یکه

۸۵- عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه، عَنِ النَّبِيِّ صلی اللہ علیہ وسلم قَالَ: إِنَّ الْعَبْدَ لَيَتَكَلَّمُ بِالْكَلِمَةِ مِنْ رِضْوَانِ اللَّهِ تَعَالَى لَا يُلْقِي لَهَا بَالًا يَرْفَعُهُ اللَّهُ بِهَا دَرَجَاتٍ، وَإِنَّ الْعَبْدَ لَيَتَكَلَّمُ بِالْكَلِمَةِ مِنْ سَخَطِ اللَّهِ تَعَالَى لَا يُلْقِي لَهَا بَالًا يَهْوِي بِهَا فِي جَهَنَّمَ. (۱) رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ

واته پیغمبره ری خوا صلی اللہ علیہ وسلم، فرمویه تی: به راستی بهنده یه که به بی نه وه ی گوی بداتی، قسه یه که ده کات که جیگه ی رهامه ندی خواجه به وه ی نه و وشه یه وه خواجه گوره چه ندین پله به رزی ده کاته وه، وه بهنده ی واش هیه به بی گوی پیدان، تنه یه یه که قسه ده کات که مایه ی توره بونی خواجه به وه ی نه و قسه یه وه خواجه گوره فری ده داته دوزه خه وه.

النميمة من الكبائر

فیتنه یی یه کیکه نه تاوانه گه وره کان

۸۶- عَنْ حُدَيْفَةَ بْنِ الْيَمَانِ رضي الله عنه قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صلی اللہ علیہ وسلم - : « لَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ تَمَامًا ». مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ

(۱) (مِنْ رِضْوَانِ اللَّهِ) مِمَّا يَرْضِي اللَّهُ تَعَالَى . (لَا يُلْقِي لَهَا بَالًا) لَا يَبَالِي بِهَا وَلَا يَلْتَفِتُ إِلَى مَعْنَاهَا خَاطِرُهُ وَلَا يَعْتَدُ بِهَا وَلَا يَعْبَأُ بِقَلْبِهِ . (سَخَطِ اللَّهِ) مِمَّا يَغْضِبُهُ وَلَا يَرْضَاهُ . (يَهْوِي بِهَا) يَسْقُطُ بِسَبَبِهَا .

واته پیغمبرِ خوار و الهی صلی الله علیه و آله و سلم فرموده‌تی: هر که س فیتنه‌ی بکات (قسه بینیت و ببات) ناچیته به هه‌شته‌وه. (واتا له‌گه‌ل گروی موسلماناندا ناچیته به هه‌شته‌وه ئه‌ینا ئه‌گه‌ر شایسته‌ی چونه به هه‌شت بیت دواتر خوی‌گه‌وره ده‌یخاته به هه‌شته‌وه به به‌لگه‌ی فرموده‌ی ژماره ۳۷).

لا تنقل کل ما تسمع

هه‌رچیت بیست مه‌یگیره‌وه

۸۷- عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضی الله عنه أَنَّ النَّبِيَّ صلی الله علیه و آله و سلم قَالَ: « كَفَى بِالْمَرْءِ كَذِبًا أَنْ يُحَدِّثَ بِكُلِّ مَا سَمِعَ ». رَوَاهُ مُسْلِمٌ

واته پیغمبرِ خوار و الهی صلی الله علیه و آله و سلم فرموده‌تی: به‌سه بو که‌سیک ئه‌وه‌نده دروژن بیت، هه‌رچی بیست (راست بیت یان درو) بیگیره‌یت‌وه.

احذر العدوان على المسلم

خوت بیاریزه له دژایه‌تی کردنی موسلمان

۸۸- عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ رضی الله عنه قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صلی الله علیه و آله و سلم -: « سَبَابُ الْمُسْلِمِ فُسُوقٌ وَقِتَالُهُ كُفْرٌ ». مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ

واته پیغمبرِ خوار و الهی صلی الله علیه و آله و سلم فرموده‌تی: جویندان به موسلمان له سنورده‌رچونه، جه‌نگانیش له دژی بیباوه‌ریه.

احذر هذه الصفات

خوت بیاریزه له‌م کرده‌وانه

۸۹- عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رضی الله عنه أَنَّ النَّبِيَّ صلی الله علیه و آله و سلم قَالَ: لَا تَبَاغَضُوا، وَلَا تَحَاسَدُوا، وَلَا تَدَابَرُوا، لَا تَقَاطَعُوا، وَكُونُوا عِبَادَ اللَّهِ إِخْوَانًا، وَلَا يَحِلُّ لِمُسْلِمٍ أَنْ يَهْجُرَ أَحَاهُ فَوْقَ ثَلَاثٍ. مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ

واته پیغمبرِ خوار و الهی صلی الله علیه و آله و سلم فرموده‌تی: یه‌کتری مه‌بوغزینن، هه‌سودی به‌یه‌کتری مه‌به‌ن، پشت له‌یه‌ک هه‌لمه‌که‌ن ده‌نگ له‌یه‌کتر دامه‌برن، به‌نده‌ی‌خوا و برای یه‌کترین، هه‌لال نییه بو موسلمان له‌سی پوژ زیاتر ده‌نگ له‌براکه‌ی دابیره‌یت.

كبيرة العدوان على المسلمين وغشهم

تاوانی دژایه‌تی کردنی موسلمان یان غه‌شکردن لییان

۹۰- عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ - صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم - قَالَ: « مَنْ حَمَلَ عَلَيْنَا السِّلَاحَ فَلَيْسَ مِنَّا وَمَنْ عَشَّنَا فَلَيْسَ مِنَّا ». رَوَاهُ مُسْلِمٌ

واته پیغهمبهری خوا صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم فرمویہ تی: ہرکس چک ہلگریٹ بہرامبہرمان لہ نئیمہ نییہ، وہ ہرکس سیش فیل و تہ لہ کہمان لی بکات لہ نئیمہ نییہ.

من آداب الاکل

لہ رھوشته کانی نان خواردن

۹۱- عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ رضي الله عنه قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم: « لَا تَأْكُلُوا بِالشِّمَالِ فَإِنَّ الشَّيْطَانَ يَأْكُلُ وَيَشْرَبُ بِالشِّمَالِ ». رَوَاهُ مُسْلِمٌ

واته پیغهمبهری خوا صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم فرمویہ تی: بہدہستی چپ نان مہخون چونکہ شہیتان بہدہستی چہ پی نان دہخوات و ئاو دہخواتہ وہ.

احذر هذه المنكرات

خوت بپاریزه لہم تاوانانہ

۹۲- عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ رضي الله عنه قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم - لَيْسَ مِنَّا مَنْ ضَرَبَ الحُدُودَ وَشَقَّ الجُيُوبَ وَدَعَا بِدَعْوَى الجَاهِلِيَّةِ. (۱) مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ

واته پیغهمبهری خوا صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم فرمویہ تی: ئو کہسہ لہ نئیمہ نیہ (کاتی کہسیکی دہمریت) دہموجاو برنیت و سنگی دادریت و بانگ و ہاوری نہ فامی ہلڈات.

النهي عن اتيان العرافين و الدجالين

ریگری لہ چونہ لای فالگرہوہ و جادوگرہان

۹۳- عَنْ صَفِيَّةَ بِنْتِ أَبِي عُبَيْدٍ رضي الله عنها عَنْ بَعْضِ أَرْوَاحِ النَّبِيِّ - صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم - قَالَ « مَنْ أَتَى عَرَافًا فَسَأَلَهُ عَنْ شَيْءٍ فَصَدَقَهُ لَمْ تُقْبَلْ لَهُ صَلَاةٌ أَرْبَعِينَ يَوْمًا ». رَوَاهُ مُسْلِمٌ

واته پیغهمبهری خوا صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم فرمویہ تی: ہرکس بجیتہ لای فالگرہوہیہک دہربارہی ہر شتیک پرساری لیبکات، چل دانہ پوژ نوژی قبولنا بیٹ.

(۱) (لَيْسَ مِنَّا) من أهل سنتنا المهتدي بهدينا . (الجُيوب) جمع جيب وهو فتحة الثوب من أعلاه ليدخل فيه الرأس والمراد شق الثياب عامة . (يدعوى الجاهليّة) قال في بكائه ونوحه ما كان يقوله أهل الجاهلية كقولهم يا سندا وعضدنا وأمثال هذه العبارات.

تحریم تصویر ذوات الارواح

حەرامییتی وینە گرتنی گیان له بهر

۹۴- عَنْ ابْنِ عُمَرَ رضی اللہ عنہما أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ - صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم - قَالَ « الَّذِينَ يَصْنَعُونَ هَذِهِ الصُّورَ يُعَذَّبُونَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يُقَالُ لَهُمْ أَخِيُوا مَا خَلَقْتُمْ ». مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ

واتە پیڤغه مبهری خوا صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم فەرمویەتی: ئەو کە سانهی وینە دەکیشن له روژی قیامەتدا سزا دەدرین و پییان دەگوتریت، ئەو وینانەیی دروستتانکردون پۆح بکن به بهریاندا.

بیوت لا تدخلها الملائكة

ئەو مالانەیی کە فریشتەیی تی ناچیت

۹۵- عَنْ أَبِي طَلْحَةَ رضی اللہ عنہ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ - صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم - قَالَ : « لَا تَدْخُلُ الْمَلَائِكَةُ بَيْتًا فِيهِ كَلْبٌ وَلَا صُورَةٌ ». مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ

واتە پیڤغه مبهری خوا صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم فەرمویەتی: فریشتە (مەلائیکەیی) پەحمەت و وهی. ناچنە هیچ مالیکە وه کە "سەگ" یان وینەیی تیدابیت. (ئەم حوکمە سەگی پاس و وینەیی زەروری ناگریتە وه).

من المحرمات

هەندیک له حەرامکراوهکان

۹۶- عن حذيفة رضی اللہ عنہ قال سمعتُ النَّبِيَّ صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم يَقُولُ: لَا تَلْبَسُوا الْحَرِيرَ وَلَا الدِّيْبَاجَ وَلَا تَشْرَبُوا فِي آيَةِ الذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ وَلَا تَأْكُلُوا فِي صِحَافِهَا. (۱) مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ

واتە پیڤغه مبهری خوا صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم فەرمویەتی: جلی حەریر لە بەرمە کەن، وه لە دەفری ئالتون و زیودا ئاو مەخۆنە وه، و لە دەوری و قاپی دروستکراو له ئالتون و زیودا نان مەخۆن.

المؤمن فطن

ئیماندار ژیره

۹۷- عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضی اللہ عنہ أَنَّ النَّبِيَّ صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم قَالَ: لَا يُلْدَعُ الْمُؤْمِنُ مِنْ جُحْرٍ وَاحِدٍ مَرَّتَيْنِ. مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ

واتە پیڤغه مبهری خوا صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم فەرمویەتی: ئیماندار دوجار له کونیکدا ناگەزیت.

(۱) الدیباج : صنف نفیس من الحریر ، وعطفه عليه من عطف الخاص على العام . الآتية : الوعاء للطعام والشراب . الصلحة : إناء كالقصة المسبوطة ونحوها، وجمعها صحاف.

أحب الاماكن الى الله و ابغض الاماكن الى الله ﷻ

خوشه ويسترين و ناخوشه ويسترين شوين لاي خواي گه وره

۹۸- عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ « أَحَبُّ الْبِلَادِ إِلَى اللَّهِ مَسَاجِدُهَا وَأَبْعَضُ الْبِلَادِ إِلَى اللَّهِ أَسْوَاقُهَا ». رَوَاهُ

مُسْلِمٍ

واته پیغه مبهری خواوا ﷺ فهرمویه تی: خوشه ويسترين شوين لاي خواي گه وره مزگه وته كانه، وه ناخوشه ويسترين شوين لاي خواي گه وره بازاره كانه.

من طرق الخير

له شيوازه كاني چا كه كردن

۹۹- عَنْ أَبِي ذَرِّ الْغِفَارِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ - ﷺ - قَالَ « يُصْبِحُ عَلَى كُلِّ سُلَامَى مِنْ أَحَدِكُمْ صَدَقَةٌ فَكُلُّ تَسْبِيحَةٍ صَدَقَةٌ وَكُلُّ تَحْمِيدَةٍ صَدَقَةٌ وَكُلُّ تَهْلِيلَةٍ صَدَقَةٌ وَكُلُّ تَكْبِيرَةٍ صَدَقَةٌ وَأَمْرٌ بِالْمَعْرُوفِ صَدَقَةٌ وَنَهْيٌ عَنِ الْمُنْكَرِ صَدَقَةٌ وَيُجْزَى مِنْ ذَلِكَ رَكْعَتَانِ يَرْكَعُهُمَا مِنَ الصُّحَى ». رَوَاهُ مُسْلِمٌ

واته پیغه مبهری خواوا ﷺ فهرمویه تی: كه رۆژ ده كه نه وه هه موو جومگه يه كي لاشه تان چا كه يه كي له سه ره، گو تني هه ر "سبحان الله" يه ك چا كه يه كه، هه موو "الحمد لله" يه ك چا كه يه، هه موو "لا اله الا الله" يه ك چا كه يه، هه موو "الله اكبر" يه ك چا كه يه، فه رمان كردن به باشه چا كه يه كه ور پيگري له خراپه چا كه يه، به لام ته نها نه نجامداني دوو ركات نويزي چيشته نگا و برى نه وانه ي پيشو هه موي ده كه وييت.

من صفات اهل الجنة

ناكارى خه لكي به هه شت

۱۰۰- عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ - قَالَ « يَدْخُلُ الْجَنَّةَ أَقْوَامٌ أَفْعِدُهُمْ مِثْلُ أَفْعِدَةِ الطَّيْرِ ». (۱) رَوَاهُ مُسْلِمٌ

واته پیغه مبهری خواوا ﷺ فهرمویه تی: چه ند كۆمه ليك ده چنه به هه شته وه كه دلۆده رونيان (نه وه نده پاكه) وه ك سینه ي بالنده وايه.

له كۆتايدا ده لييم: (رب اغفر لي ولوالدي و لمشايخي و لجميع مسلمين) داواكارم خواي گه وره له خۆم و

دايبابم و مامۆستاكانم و سه رجه م موسلمانان خوشبييت. آمين

(۱) قيل : معناه متوكلون ، وقيل : قلوبهم رقيقة .